

Martina Belzová
Náves pro novou zástavbu

**FAKULTA
ARCHITEKTURY
ČVUT V PRAZE**

Ateliér Fingerová–Grohmannová
Ateliér volitelný magisterské studium
Zadání a konzultace: Ing. Martina Forejtová - Land05
Krajinářská architektura LS 2022

**SEJDEME SE
NA NÁVSI**

Náves vždy byla místem setkávání s přáteli a sousedy
a prostorem pro navazování nových vztahů.
Liniová náves v nové zástavbě ve Starém Kolíně se tímto
místem plným hovoru a radosti jistě stane také.

O OBCI STARÝ KOLÍN

Starý Kolín je obec ve Středočeském kraji, nedaleko Kolína a Kutné Hory. Na jeho místě mělo být kdysi vystavěno královské město Kolín, ale protože tato oblast trpěla častými záplavami, bylo nakonec pro výstavbu zvoleno místo nynějšího (Nového) Kolína. V současnosti žije v obci 1600 obyvatel, nachází se zde obchod, školka i škola a sportoviště. Pohledu na obec dominuje kostel svatého Ondřeje. Železniční dráha, která obcí prochází, je pro obyvatele výborným spojením s okolními městy.

Řešené území se nachází v západní části Starého Kolína nedaleko řeky Klejnárky a nabízí se z něj výhled na kostel a nedaleký kopec Kaňk. Řešené území je dnes polem mezi starší zástavbou bytových domů a koridorem železnice.

ZASTAVOVACÍ STUDIE MACHAR & TEICHMAN

Studie od architektonického ateliéru Machar & Teichman rozděluje zastavované území na 23 parcel s rodinnými domy, které spojuje a provází liniová náves.

Studie je založena na principu typické centrální vesnické návsi, ke které jsou domy obráceny štítovou stranou.

Navržené domy jsou obdélného půdorysu se sedlovou střechou a spolu s garáží a průchody do zahrady vytvářejí souvislé linie, které náves lemují z východní a západní strany. Na severu vzniká mezi domy úzký průchod, který navazuje na pás izolační zeleně, z jihu pak náves uzavírá další linie těchto domů kolmá na náves.

Domy jsou od návsi odsazeny a tím vzniká prostor pro velkorysé předzahrádky, které nejsou nijak oploceny a propojují tak prostor staveb s návsi.

Stavby jsou navrženy vzhledově jednoduché s bílou fasádou a červenou sedlovou střechou s dřevěnými detaily a navazují na klasickou vesnickou zástavbu.

ŠIRŠÍ VZTAHY

Území obce Starý Kolín je ovlivněno dvoukolejnou železnicí, která skrze něj prochází. Ta zároveň zajišťuje dobrou dostupnost do okolních měst. Z prostoru řešeného území se nabízí výhled na kostel svatého Ondřeje nacházející se v obci a nedaleký kopec Kaňk. Obcí protéká řeka Klejnárka, která zde vytváří meandry a její tok doprovází břehové porosty. Dalším prostorem zeleně je porost starých akátů, který je v rámci ÚSES navržen jako biocentrum.

LEGENDA

- ➔ pěší přístupnost
- ➔ pohledové osy
- hodnotná zeleň
- hodnotná místa
- důležité stavby

NAVRHOVANÉ ÚPRAVY OKOLÍ

LEGENDA

- řešené území- nová zástavba
- významné stavby v obci
- další řešená území
- navržená pěší trasa
- zajímavá místa na trase

1: 2 500

NAVRHOVANÉ ÚPRAVY OKOLÍ

Rekreační pěší okruh

Rekreační pěší okruh provází návštěvníky kolem centra města, vlakové stanice, soukromých zahrádek a řeky Klejnárky v příjemném prostředí zeleně. Kolem tohoto vznikajícího pěšího okruhu jsou umístěny nejrůznější herní prvky. V návrhu kombinujeme více druhů prvků, které naplní různorodé potřeby obyvatel. Prvky pro nejmenší objevovatele, zkušenější dětské dobrodruhy, ale i dospělé, například v podobě workoutového hřiště.

Přístup k vodě

Řeka Klejnárka se nachází nedaleko nové obytné zástavby. Její břehy mohou obyvatelům nabídnout příjemný prostor pro strávení horkých letních dní. K místu, do kterého směřuje pěší trasa, navrhujeme dřevěné schody, které umožní příjemné posezení u vodní hladiny.

Bezpečný podchod

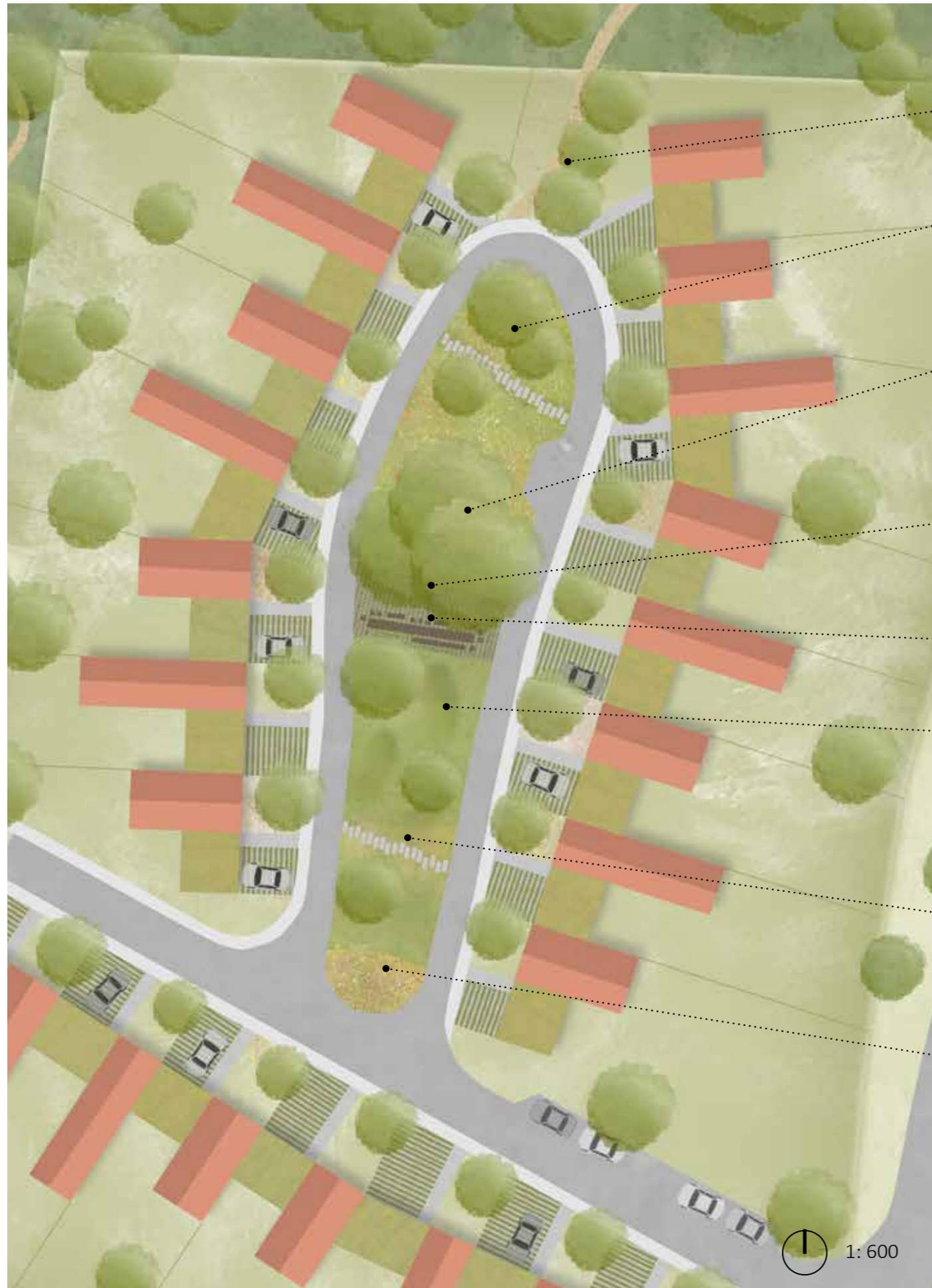
Součástí pěší trasy ve směru k vlakové zastávce je i podchod pod dopravní komunikací. Navrhujeme využít skrytý potenciál místa a rozveselit jeho chladné betonové zdi, aby se tak z místa plného obav stal oblíbenou součástí na každodenní trase do centra obce.

Kaštanové stromořadí

Cestu na vlak v návrhu zpřijemňuje stromořadí tvořené kaštany, které procházející na jaře potěší svými květy a v létě zajistí stín v horkých dnech. Stromořadí také zvýší kvalitu tohoto prostoru a dodá mu svěží, jemnější vzhled.

NÁVRH NÁVSI V NOVÉ ZÁSTAVBĚ

NAPOJENÍ NA PĚŠÍ OKRUH

KVĚTNATÁ LOUKA

LÍPY

OBJEKT IDENTITY MÍSTA

PROSTOR PRO SETKÁVÁNÍ

VOLNÝ PROSTOR S TERÉNNÍMI
MODELACEMI

ZKRATKY PŘES NÁVES

KVĚTINOVÝ ZÁHON

NÁVRH NÁVSI V NOVÉ ZÁSTAVBĚ

Ústředním bodem území je liniová náves, ke které směřují štíty nových domů. Náves je místem setkávání, prostorem pro navazování, rozvíjení a prohlubování vztahů mezi sousedy. Návrh se odkazuje k historii vesnických zástaveb, kdy náves byla centrem všeho dění.

Na náves navazují neoplocené předzahrádky s vysazeným ovocným stromořadím, které rovněž odkazuje na venkovský charakter a stromy zároveň náves objímají a sjednocují. Lze využít například ovocné nebo okrasné druhy ovocných stromů (jabloň, hrušeň, a pod.)

Napojení na pěší okruh

Cesta se v tomto bodě napojuje na rekreační trasu, která je směrem k řece doplněna nejrůznějšími herními prvky. Průchod lemují ovocné stromy a kvetoucí keře. Cesta slouží jako procházková trasa z centra města k řece Klejnárce a zároveň propojuje obytnou oblast s centrem obce a vlakovou stanicí, kam je tak možné dojít v příjemném prostředí zeleně. Směrem k nádraží navrhujeme vysadit jednostranné stromořadí, například jírovců. Také navrhujeme výtvarně pojmout dnes ne zcela přívětivý podchod.

Květnatá louka

Pod jabloněmi bude vyseta květnatá louka, která dodá prostoru pestrost a rozzáří ho svými jemnými květy. Zároveň bude louka potravou a domovem pro mnoho druhů opylovačů, kteří jsou pro úspěšnou úrodu nepostradatelní. Louka je nenáročná na údržbu, kosí se dvakrát ročně a není třeba ji zavlažovat.

Lípy

Dominantu návsi tvoří tři majestátní lípy, které pod svou zelenou klenbou skrývají centrální prostor návsi. Lípy jsou uskupeny do trojsponu, který vymezuje a soustřeďuje pozornost k objektu identity místa.

NÁVRH NÁVSI V NOVÉ ZÁSTAVBĚ

Objekt identity místa

Téměř na každé české vesnici nalezneme kostel a téměř na každé návsi můžeme spatřit drobnou stavbu, křížek či sochu. Sakrální stavba odkazuje na provázanost víry s každodenními životy tehdejších obyvatel. Ačkoli dnes naše životy vypadají jinak, těchto objektů si stále vážíme a na návších, náměstích nebo i podél polních cest, jejich přítomnost očekáváme.

Proto v návrhu počítáme mezi kmeny majestátních lip s prostorem pro novodobé umělecké dílo. Může se jednat o sochu z kamene či kovu, plastiku, zvoničku a podobně. Důraz klademe na uměleckou hodnotu prvku a vhodné by bylo i zapojení budoucích obyvatel do jeho výběru. Objekt tak výborně posílí identitu místa a vazbu nových obyvatel k němu.

Prostor pro setkávání

Centrální dlážděný nebo mlatový prostor uprostřed návsi ze severu obklopují tři lípy. Je zde umístěn velký dřevěný stůl s lavicemi, délkou desky téměř shodný s rozměry tohoto prostoru. Svým velkorysým rozměrem umožňuje setkávání velkých skupin a pořádání sousedských akcí. Sousedé zde tak budou moci společně oslavit Velikonoce, masopust, Vánoce nebo se jen o víkendu sejit u jednoho stolu.

Volný prostor s terénními modelacemi

V jižní části návsi jsou vytvořeny terénní modelace, které vytvářejí buď kopečky nebo prohlubně. Pro děti se stávají herními prvky, na kterých mohou prožívat dobrodružství a zároveň je oddělí od okolní silnice. Modelace v podobě prohlubní současně umožňují postupné zasakování dešťové vody.

Zkratky přes náves

Náves je kromě centrálního prostoru propojena dvěma šlapákovými cestičkami. Ty umožní zkrátit si cestu přes náves při návštěvě souseda, užít si květnatou louku z blízka nebo budou dobrodružnou cestou pro dětské objevovatele.

Květinový záhon

Květinový záhon na návsi bude vítat obyvatele svými různorodými květy od jara do podzimu.

Na jaře rozkvetou cibuloviny, potom se přihlásí o slovo trvalky a v zimě se objeví třpytivá námraza na uschlých květenstvích, listech a na okrasných travinách.

